

METODOLOŠKA POJASNILA - EMISIJE CO₂ IZ NOVIH IN VSEH OSEBNIH VOZIL

- **Sektor:** promet
- **Časovni okvir:** letni
- **Enota:** gCO₂/km

Cilji povzeti po
Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020

(http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/zakonodaja/varstvo_okolja/operativni_programi/optgp2020.pdf)

Metodologija izračuna

Specifične emisije za nova osebna vozila so izračunana kot povprečje specifičnih emisij posameznih novih osebni vozil iz baze registriranih vozil. Novo osebno vozilo je bilo definirano kot osebno vozilo, ki je bilo registrirano v istem letu, kot je bilo izdelano.

Specifične emisije vseh osebni vozil so izračunane kot kvocient emisij CO₂ osebni vozil ter prevoženih kilometrov osebni vozil. Prevoženi kilometri osebni vozil so pridobljeni iz modela COPERT. Emisije CO₂, ki so izračunane z modelom COPERT, pa so povzete iz kazalcev v okviru mehanizma spremljanja emisij TGP (MMR), ki so vsako leto poročani Evropski komisiji s strani ARSO. V letu 2018 so bile emisije CO₂ v cestnem prometu izračunane na novo z upoštevanjem bolj natančnih podatkov o prevoženih kilometrih po razredih vozil, zato so se emisije CO₂ na prevožen kilometer za vsa vozila spremenila za celotno časovno vrsto.

Potrebne nadaljnje ocene, če kazalec ne sledi cilju

Doseganje ciljev glede specifičnih emisij CO₂ za nova osebna vozila je v pristojnosti proizvajalcev osebni vozil, ki so v primeru nedoseganja ciljev podvrženi denarnim kaznim. K nižjim specifičnim emisijam povprečja novih osebni vozil pa pomembno prispevajo tudi nekateri ukrepi države: usmerjanje potrošnikov z davčno politiko pri nakupu motornih vozil (DMV) k izbiri vozila z nižjimi emisijami CO₂, razpoložljivost infrastrukture za vozila z nižjim ogljičnim odtisom idr.. Doseganje ciljnih specifičnih emisij za vsa osebna vozila je v veliki meri odvisno od doseganja cilja za nova osebna vozila, pomemben pa je tudi vpliv države preko spodbujanja varčne vožnje ter cenovne politike goriv.

Poleg specifičnih emisij na absolutne emisije vpliva tudi obseg prevoženih kilometrov. Tudi če se specifične emisije znižujejo dovolj hitro, a se prevoženi kilometri povečujejo več, kot je bilo predpostavljeno v projekcijah (+16 % v obdobju 2012–2020), emisije iz osebni prometa lahko presežejo okvir, predviden v projekcijah.

Podatkovni viri in organiziranost zbiranja podatkov

Pregled virov in razpoložljivosti podatkov za kazalec emisije CO₂ in novih in vseh vozil je prikazan v tabeli (Tabela 1).

Tabela 1: Podatkovni viri in organiziranost zbiranja podatkov za emisije CO₂ in novih in vseh vozil

Podatek	Enota	Vir	Razpoložljivost podatka
Specifične emisije CO ₂ novih os. vozil	gCO ₂ /km	Baza registriranih vozil (Ministrstvo za infrastrukturo in prostor) (Evidenca registriranih vozil - presek stanja; spletna stran http://nio.gov.si)	Podatki so na voljo v začetku leta za preteklo leto
Emisije CO ₂ iz osebni vozil	kt CO ₂	Kazalci v okviru MMR (Števec kazalca TRANSPORT C0)	Podatki so EK poročani 15. marca skupaj z evidencami emisij za leto X – 2
Prevoženi km osebni vozil	Mkm	Kazalci v okviru MMR (Imenovalec kazalca TRANSPORT C0)	Podatki so EK poročani 15. marca skupaj z evidencami emisij za leto X – 2

Datum zajema podatkov za kazalec: 07. 03. 2019

Podatki za obdobje: 2005–2017

Geografska pokritost: Slovenija

Informacije o kakovosti za ta kazalec:

Vzeli so pri spremljanju prevoženih kilometrov osebni vozil v Sloveniji, ki so uporabljeni za izračun povprečnih specifičnih emisij za vsa osebna vozila in pri zgoraj opisanih razliki med tehničnimi podatki o specifičnih emisijah novih vozil in dejanskimi emisijami. Z zbiranjem podatkov o stanju prevoženih kilometrov na tehničnih pregledih se je dostopnost podatkov o prevoženih kilometrih močno izboljšala. Razlika med emisijami CO₂ in porabo goriv na testih in realnimi podatki se po letu 2017, ko je prišel v veljavo nov testni cikel, zmanjšuje.